

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Avocatul Poporului recomandă Primăriei Capitalei și celei a Sectorului 3 rezolvarea problemei locative a cetățenilor evacuați din str. Vulturilor, nr. 50 și alocarea de fonduri în bugetul local pentru construirea de noi locuințe sociale

Avocatul Poporului a emis, în **15 octombrie 2015**, o **Recomandare către Primăria Municipiului București și Primăria Sectorului 3** privind situația persoanelor evacuate din str. Vulturilor, nr. 50, sector 3, București, în legătură cu care instituția a declanșat o anchetă în cursul anului trecut. În Recomandare se cere, între altele, luarea de măsuri de relocare pentru familiile care au fost evacuate, asigurându-le un adăpost de bază/locuință adecvată și alocarea de fonduri în bugetul local pentru construirea de noi locuințe sociale și achiziționarea de locuințe de necesitate. Primăriei Sectorului 3 i se mai recomandă luarea măsurilor necesare, în colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, astfel încât să fie respectate drepturile copiilor proveniți din familiile care au fost evacuate.

Terenul aferent caselor de pe Vulturilor, nr. 50 a **fost retrocedat în iulie 2002** foștilor proprietari. În anul 2002 proprietarii au încheiat contracte de închiriere cu toți foștii chiriași ICRAL ce locuiau în casele respective. În anul 2007, proprietarii au vândut terenul și drepturile litigioase unei societăți comerciale care, **în anul 2008 a intentat procese de evacuare foștilor chiriași**, iar în 2009 a obținut câștig de cauză. **Instanța a dispus evacuarea chiriașilor, iar decizia nu a fost atacată de aceștia, rămânând definitivă și irevocabilă.**

Cu privire la situația cetățenilor evacuați din strada Vulturilor , nr. 50, sector 3, București, care locuiesc în stradă, instituția Avocatul Poporului a întreprins următoarele demersuri:

1) **sesizarea din oficiu nr. 10442 din 1 octombrie 2014;**

2) **cinci deplasări la fața locului** (26 septembrie 2014, 21 noiembrie 2014, 27 februarie 2015 și 22 aprilie 2015, 2 octombrie 2015) de către reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului;

3) **patru anchete** efectuate : două la Primăria Sectorului 3 București-Serviciul Fond Imobiliar și două la Primăria Municipiului București – Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație;

4) **o audiență** acordată reprezentanților persoanelor evacuate și ai organizațiilor neguvernamentale, de către doamna Erzsebet Dane, Adjunct al Avocatului Poporului și domnul Ionel Oprea, Adjunct al Avocatului Poporului, participând, de asemenea, și Ligia Gherța, consilier și Luiza Portase-Necula, consilier în cadrul instituției Avocatul Poporului;

5) **discuții telefonice** cu reprezentantul DGASPC Sector 3;

6) **cinci adrese** transmise: două Primăriei Municipiului București – Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație și două Primăriei Sectorului 3 București – Serviciul Fond Imobiliar și una Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 București.

7) două **Recomandări**: una adresată Primarului Interimar al municipiului București și una adresată Primarului Sectorului 3 al municipiului București.

În scopul unei corecte informări a presei și opiniei publice, detaliem, în cele ce urmează, demersurile întreprinse de către instituția Avocatului Poporului.

După apariția pe site-ul de știri Realitatea.Net a reportajului „Zeci de oameni evacuați din strada Vulturilor dorm în stradă de câteva zile”, în **26 septembrie 2014**, un reprezentant al Avocatului Poporului s-a deplasat la fața locului, constatând următoarele:

Persoanele evacuate locuiau în corturi din plastic, donate de diferite ONG-uri, care, de asemenea, le ofereau și o masă caldă pe zi. Mare parte din adulți nu erau prezenți, fiind la locul de muncă, iar copiii la școală.

Persoanele prezente au susținut că autoritățile statului nu se implică în soluționarea situației create, întrucât sunt de etnie rromă. S-a menționat că **reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 au fost prezenți la acțiunea de evacuare și au oferit persoanelor evacuate posibilitatea de a fi găzduite în mai multe centre de urgență, însă oamenii nu au acceptat această variantă pentru a nu fi despărțiți membrii familiilor.** Este important de precizat că, de fiecare dată când s-au făcut deplasări la fața locului, **persoanele evacuate susțineau că refuză sprijinul DGASPC Sector 3 pentru ca nu li se pare normal ca, în adăposturile unde li s-a oferit cazare să fie separați bărbații de femei, mai ales la cuplurile tinere, pentru că acest lucru ar conduce la infidelități sau despărțiri.**

De asemenea, cei prezenți au menționat că înțeleg că nu pot fi reintroduși în locuințele din care s-a dispus evacuarea, însă solicită să li se atribuie locuințe sociale, având în vedere că, după cum susțin, au depus dosare în acest sens încă din anul 2004, dosare ce au fost actualizate și completate în fiecare an.

Ca urmare a aparițiilor din presă și a deplasării la fața locului, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în 1 octombrie 2014** și a demarat o anchetă cu privire la situația cetățenilor evacuați din str. Vulturilor, nr. 50. În context, primul demers al Avocatului Poporului a fost către Primăria Sectorului 3, București – Serviciu Fond Imobiliar, rezultând că majoritatea cetățenilor evacuați aveau constituite dosare pentru atribuirea de locuințe, însă foarte multe dintre aceste dosare erau incomplete la data anchetei și **nu toate persoanele aveau contract de închiriere cu S.C. Titan S.A. la data emiterii dispoziției**

de retrocedare. Ancheta a fost efectuată având în vedere susținerile cetățenilor evacuați, potrivit cărora toți aveau dosare complete și actualizate anual. Primăria Sectorului 3 nu avea disponibilă nicio locuință socială, nu dispunea de fondurile necesare pentru construirea de imobile în acest sens și nici nu deține teren disponibil, apreciind că Primăria Municipiului București are atribuții în acest sens.

Drept urmare, al doilea demers al Avocatului Poporului a fost către Primăria Municipiului București – Serviciul Spațiu Locativ și cu altă Destinație, rezultând că acest serviciu a luat cunoștință de situația cetățenilor din str. Vulturilor, nr. 50, atât din mass-media cât și din solicitările depuse de o parte dintre aceștia în perioada 1-8 octombrie 2014. Până la data efectuării anchetei (17 octombrie 2014) **doar 20 dintre cetățenii evacuați depuseseră cereri în vederea atribuirii unei locuințe sociale, toate acestea fiind incomplete.**

După data demarării anchetei (1 octombrie 2014), reprezentanții Avocatului Poporului au efectuat o a doua vizită la fața locului, în **21 noiembrie 2014.** Cetățenilor evacuați li s-a subliniat faptul că **este absolut necesară completarea dosarelor** pentru atribuirea de locuințe sociale, **subliniindu-li-se că la întrevvedere precedentă cu reprezentanții instituției Avocatul Poporului, au susținut în mod eronat că au calitatea de persoane evacuate din imobile retrocedate și că ar avea dosarele de locuință socială complete și actualizate.**

Demersurile Avocatului Poporului au continuat și în anul 2015. Astfel, în **27 februarie 2015,** a fost efectuată o nouă deplasare la fața locului, constatându-se că numărul persoanelor care locuiesc în stradă s-a împușinat vizibil. Persoanelor prezente li s-a recomandat ca, pentru o comunicare mai eficientă cu instituția Avocatul Poporului, să desemneze una sau mai multe persoane care să îi reprezinte. De asemenea, li s-a adus la cunoștință că este necesar să prezinte o listă completă cu persoanele evacuate, cu detalii despre fiecare (dacă există

persoane cu handicap, minori în întreținere, statut de persoană evacuată din imobil retrocedat, data depunerii cererii pentru locuință socială etc.). Persoanele prezente au susținut că au înțeles cele comunicate și că vor transmite Avocatului Poporului documentele solicitate. De asemenea, au susținut în continuare că **nu doresc cazarea oferită de primărie în adăposturi, apreciind că, dacă rămân în stradă exercită o anumită presiune asupra autorităților și li se vor atribui mai repede locuințe sociale.**

Totodată, ca urmare a unor petiții adresate instituției de către mai mulți cetățeni și organizații neguvernamentale, **în 5 martie 2015 a fost acordată o audiență** unei petente, reprezentantă a cetățenilor evacuați din strada Vulturilor, nr. 50, audiență la care au fost invitați și reprezentanții ONG-urilor care au formulat petiții. La respectiva întâlnire au fost prezenți, din partea Avocatului Poporului, doamna Erzsebet Dane, Adjunct al Avocatului Poporului, domnul Ionel Oprea, Adjunct al Avocatului Poporului, doamnele Ligia Gherța și Luiza Portase-Necula, consilieri. Au participat și reprezentanți ai Asociației Active Watch, Asociației Salvați Copiii, Frontului Comun pentru Dreptul la Locuire. În cadrul discuției s-au confirmat cele relatate reprezentantului Avocatului Poporului, cu ocazia deplasărilor făcute la fața locului, și anume faptul că **Primăria Sectorului 3, prin Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a oferit ca alternativă față de locuirea în stradă, cazarea femeilor și a copiilor în centre de urgență, iar a bărbaților în adăposturi de noapte.** Cetățenii evacuați au refuzat această propunere, preferând să locuiască împreună cu copiii minori, unii dintre ei încadrați în grad de handicap, în corturi, amplasate pe trotuar, **nefiind de acord cu separarea femeilor de bărbați.** Petenta, reprezentantă a cetățenilor evacuați, a pus la dispoziția Avocatului Poporului o listă cu 19 familii care au avut contracte valabile încheiate cu ICRAL-ul la data emiterii dispoziției de restituire a imobilului și, ulterior, au încheiat contract de închiriere cu proprietarul, o listă cu 17 familii care au avut contract de închiriere cu proprietarul imobilului și o listă cu 14 familii care au locuit abuziv în imobilul situat în str. Vulturilor, nr. 50, sector 3, București. A

fost pus în discuție faptul că, la datele efectuării anchetelor la Primăria Sectorului 3 și la Primăria Municipiului București, a rezultat că **nu toate persoanele evacuate au depus cerere pentru acordarea unei locuințe sociale, iar dosarele constituite sunt incomplete**, cetățenii fiind informați cu ocazia deplasării la fața locului (21 noiembrie 2014) cu privire la necesitatea completării acestor dosare. **Petenta, reprezentantă a persoanelor evacuate, a susținut că dosarele au fost completate, urmând să prezinte a doua zi documente din care să rezulte acest lucru. Deși a susținut că toți cetățenii evacuați au înscris în cartea de identitate domiciliul în strada Vulturilor, nr. 50, sector 3, însăși petenta, la momentul acordării audienței avea stabilit domiciliul în sectorul 3, dar la adresa unei unități de cult. Mai mult, a doua zi după audiență, când s-a prezentat la sediul Avocatului Poporului pentru a depune documentele solicitate, petenta a afirmat că, la data evacuării, avea domiciliul într-o comună a județului Călărași. Petentei i s-a explicat, în 6 martie 2015, când s-a prezentat la Registratura instituției pentru depunerea documentelor solicitate că, deși susține că au fost evacuate 100 persoane, a prezentat documente din care rezultă că doar 7 persoane au întreprins demersuri în ultimul an pentru atribuirea unei locuințe sociale. Aceasta a precizat că va aduce în completare și alte documente însă, până în prezent actele nu au parvenit Avocatului Poporului.**

În cadrul anchetei Avocatului Poporului a avut loc și o **discuție telefonică, în 19 martie 2015**, cu un reprezentant al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 (D.G.A.S.P.C.), din care a rezultat că, în 18 martie 2015, la DGASPC Sector 3 s-au prezentat patru dintre persoanele evacuate, **reprezentanții acestei instituții repetând propunerea (făcută prima dată la momentul evacuării din imobil și refuzată de cetățeni) de a caza femeile și copiii minori într-un centru de servicii pentru mame și copii, iar bărbații să fie cazați în Centrul de urgență pentru persoanele fără adăpost.** Reprezentanții persoanelor evacuate au vizitat ambele centre, declarându-se mulțumiți de condițiile din centrul pentru mame și copii și

afirmând că vor reveni a doua zi pentru a se caza. Și-au exprimat nemulțumirea față de condițiile oferite de Centrul de urgență pentru persoanele fără adăpost. Acest centru este supraaglomerat în această perioadă a anului (din cauza temperaturilor scăzute), fiind libere doar un pat, o saltea poziționată pe pardoseală și băncuțele amenajate pe holuri. Persoanelor evacuate li s-a adus la cunoștință faptul că, în adăpostul de noapte situat în str. Theodor Pallady, nr. 64, aparținând Primăriei Municipiului București, sunt mai multe locuri disponibile, însă aceștia au afirmat că **acest centru este prea departe**. Reprezentanții D.G.A.S.P.C. Sector 3 au precizat, în discuția telefonică, faptul că, **în cazul a patru familii evacuate, au fost adoptate hotărâri ale Consiliului Local Sector 3 pentru acordarea de ajutor bănesc în vederea susținerii chiriei, însă familiile în cauză nu au accesat aceste fonduri, motivând că nu pot să își găsească un imobil în vederea închirierii.**

În **21 aprilie 2015**, Avocatul Poporului a transmis o adresă către Primăria Municipiului București, în care a solicitat să se comunice măsurile adoptate în cazul sus-menționat, dacă dosarele acestor cetățeni sunt complete, precum și stadiul de soluționare al acestora. Primăria Municipiului București a comunicat următoarele:

- Începând cu data de 1 octombrie 2014, Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație a analizat și a răspuns unui număr de 27 de cereri ale persoanelor evacuate din str. Vulturilor nr. 50, sector 3, specificându-le procedura de urmat și documentele de prezentat, pentru ca cererile de repartizare a unei locuințe sociale din fondul locativ de stat să fie supuse analizei *Comisiei de evaluare a situațiilor deosebite în care se găsesc cetățenii Municipiului București, solicitanți de locuință socială*.

- Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație a solicitat Serviciului anchete sociale, ajutor social, persoane adulte fără adăpost din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială să efectueze ancheta socială, având în vedere că acest document trebuie inclus obligatoriu în documentația ce se supune analizei Comisiei de evaluare;

- **Dosarele completate, în număr de 16, au fost înaintate Comisiei, în vederea analizării acestora și deliberării asupra cererilor persoanelor respective de repartizare a locuințelor sociale;**

- dosarul unui petent a fost aprobat în ședința Consiliului General al Municipiului București.

Tot în **21 aprilie 2015**, Avocatul Poporului a transmis Adrese atât Primăriei Sectorului 3 cât și D.G.A.S.P.C. Sector 3, în care a solicitat informații cu privire la măsurile adoptate în cazul cetățenilor evacuați. Primăria Sectorului 3 a răspuns că solicitarea formulată a fost transmisă direcțiilor vizate, iar D.G.A.S.P.C. Sector 3 a comunicat următoarele informații:

- În momentul evacuării, pentru persoanele care domiciliau pe raza sectorului 3, au fost oferite servicii de găzduire în cadrul complexului de Servicii Sociale de Urgență (pentru bărbați și femei) și în cadrul Adăpostului pentru Victimele Violenței în Familie "Sf. Maria" (pentru mame și copii);

- pentru persoanele care aveau domiciliul pe raza altor sectoare sau județe, DGASPC Sector 3, în colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București au oferit servicii de găzduire în cadrul Complexului de Servicii "Sf. Ioan" (pentru bărbați și femei) și în cadrul Centrului de Asistență pentru Mamă și copil Sector 4 (pentru mame și copii). Totodată, aceste persoane au fost îndrumate să se adreseze și Direcțiilor Generale de Asistență Socială de care aparțin.

- reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 s-au deplasat în repetate rânduri la imobilul din str. Vulturilor nr. 50, pentru a convinge persoanele rămase să accepte adăpostirea în cadrul centrelor specializate, precum și înscrierea în programul de locuințe cu chirie, dar, de fiecare dată răspunsul a fost negativ, respectivii cetățeni având convingerea că vor primi locuințe sociale;

- deși propunerea D.G.A.S.P.C. Sector 3 de găzduire a fost mereu valabilă, în luna mai doar trei familii, compuse din mame și copii minori, au acceptat să beneficieze de cazare, hrană și consiliere socială, însă pe parcursul

perioadei de ședere în adăpost acestea și-au petrecut timpul în str. Vulturilor, motivând că vor să petreacă timpul cu familiile extinse. Niciuna dintre cele trei familii nu a dorit să acceseze programul pentru plata chiriei, declarând în scris acest lucru.

În **22 aprilie 2015** a avut loc a patra deplasare la fața locului (str. Vulturilor, nr. 50, sector 3) a reprezentanților Avocatului Poporului, pentru a informa cetățenii evacuați cu privire la demersurile întreprinse la nivelul DGASPC Sector 3, Primăriei Municipiului București și Primăriei Sectorului 3. Persoanelor prezente li s-a spus încă o dată că **este necesar să facă dovada faptului că au dosare constituite pentru atribuirea unei locuințe sociale, dosare care să fie complete și actualizate.**

Demersurile Avocatului Poporului au continuat în **1 octombrie 2015**, prin transmiterea unei Adrese către Primăria Municipiului București, în care s-a solicitat prezentarea situației prezente nominale a tuturor solicitărilor formulate de către persoanele evacuate, iar în cazul dosarelor complete, estimarea intervalului de timp aproximativ în care acestea se aprobă și data la care persoanelor evacuate le este atribuită efectiv locuința socială. În aceeași dată, **1 octombrie 2015**, a fost trimisă o Adresă și către Primăria Sectorului 3, prin care s-a solicitat lista nominală, a tuturor solicitărilor formulate de către persoanele evacuate din str. Vulturilor, nr. 50, sector 3, București, în vederea atribuirii unei locuințe sociale. Primăria Sectorului 3 a transmis lista cu persoanele evacuate din str. Vulturilor, nr. 50, care au solicitat locuință socială.

În **2 octombrie 2015**, doi reprezentanți ai Avocatului Poporului s-au deplasat din nou la fața locului, rezultând următoarele:

- **Numărul cetățenilor** care locuiesc în prezent în adăposturi improvizate în str. Vulturilor nr. 50, sector 3, București **a scăzut semnificativ** (raportat la constatările făcute la deplasările anterioare; de altfel, la fiecare deplasare s-a constatat scăderea treptată a acestui număr);

- **dosarele** familiilor care încă locuiesc în barăci, constituite pentru atribuirea de locuințe sociale **nu sunt complete**, însă persoanele prezente la fața locului au promis că acestea vor fi completate cu documentele solicitate de Primăria Municipiului București;

- cetățenii evacuați **nu doresc cazarea în centre speciale**, oferită de DGASPC Sector 3, principalul motiv fiind separarea bărbaților de femei.

Totodată, în **8 octombrie 2015**, au fost făcute anchete atât la Primăria Sectorului 3 cât și la Primăria Municipiului București. Primăria Sectorului 3 a răspuns că sunt înregistrate 22 de cereri ale cetățenilor din str. Vulturilor, nr. 50. Stadiul celor 22 de cereri depuse de cetățenii evacuați din str. Vulturilor, nr. 50, la data întocmirii listei de priorități pentru anul 2015, era următorul:

- **10 dosare complete**, pentru care s-a comunicat poziția pe lista de priorități, precum și structura (nr. camere) pentru care titularii se încadrau;
- **11 dosare incomplete**;
- **1 dosar nou**.

Cu acel prilej, reprezentanții autorității locale au precizat că cetățenii au fost informați cu privire la posibilitatea de a solicita ajutor financiar pentru plata chiriei, fără ca acest lucru să le afecteze poziția pe lista de priorități, însă aceștia au menționat că nu doresc un astfel de ajutor, ci soluționarea situației locative prin atribuirea de locuințe sociale. Totodată, din discuțiile purtate rezultă că, în prezent, **Serviciul Fond Imobiliar nu dispune de spații locative cu destinația de locuințe sociale** pe care să le poată atribui cetățenilor care au dosare complete. Astfel, Serviciul Fond Imobiliar are în administrare **doar 5 locuințe** cu destinații de locuințe sociale, care sunt **deja ocupate**. Totodată, serviciul are în evidență aproximativ 500 de cereri formulate de persoane evacuate.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Primăriei Municipiului București – Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație, au rezultat următoarele:

La nivelul Serviciului Spațiu Locativ și cu Altă Destinație din cadrul Primăriei Municipiului București sunt înregistrate circa 2000 de solicitări de atribuire de locuințe sociale. La data evacuării, doar 10 familii aveau calitatea de evacuat din imobilul retrocedat din str. Vulturilor, nr. 50, sector 3, București. Cu acest prilej Avocatului Poporului i s-a prezentat situația dosarelor familiilor care încă locuiesc în stradă (după cum a rezultat cu ocazia deplasării la fața locului a reprezentanților instituției Avocatul Poporului în data de 2 octombrie 2015). Astfel, **dosarele a 6 familii se află în evidențele Comisiei de atribuire a locuințelor**, iar 3 dintre ele sunt incomplete, sens în care titularilor le-au fost solicitate documentele necesare. Până la data efectuării anchetei, **unei sigure persoane din cele evacuate din imobilul din str. Vulturilor, nr. 50, îi fusese atribuită o locuință socială**. Totodată, Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație a transmis lista nominală a tuturor solicitărilor formulate de către persoanele evacuate str. Vulturilor, nr. 50, sector 3, București. Din cele 27 de dosare depuse pentru acordarea unei locuințe sociale, 16 sunt complete, 9 incomplete, 1 respins și 1 retras. Totodată, s-a precizat că, până la 1 noiembrie 2015, persoanele care au depus cereri pentru obținerea unei locuințe sociale trebuie să-și completeze/actualizeze dosarele, actualizarea lor fiind necesară pentru stabilirea Listei de priorități în baza căreia vor fi repartizate locuințele sociale în anul 2016.

Avocatul Poporului va informa, în conformitate cu prevederile legale, asupra modului în care autoritățile locale și-au însușit Recomandările emise. Textul Recomandărilor poate fi consultat pe site-ul instituției, la secțiunea **“Recomandări”**.

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt,
AVOCATUL POPORULUI

15 octombrie 2015